

Φροντιστήρια ΠΗΓΑΣΟΣ

ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΕΠΑ.Λ - ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ*

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ

*Για την εισαγωγή σας στα Α.Ε.Ι.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΕΠΑ.Λ. - ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

- * Η προετοιμασία για τις εισαγωγικές εξετάσεις σε ΑΕΙ - ΤΕΙ αρχίζει αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Α' Λυκείου
- * Τα φροντιστήριά μας ακολουθούν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Σπουδών διετούς διάρκειας, το οποίο αποτελείται από θερινά και χειμερινά μαθήματα
- * **Θερινά τμήματα:** Αρχίζουν μαθήματα αμέσως μετά το τέλος των εξετάσεων του Ιουνίου και διαρκούν πέντε εβδομάδες
- * **Χειμερινά τμήματα:** Αρχίζουν να λειτουργούν από την πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου

ΤΜΗΜΑΤΑ Β' & Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Τα τμήματα είναι χωρισμένα ανά Κατεύθυνση και απαρτίζονται από μαθητές ιδίου επιπέδου

ΤΜΗΜΑΤΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ & Α', Β', Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τα τμήματα είναι χωρισμένα ανά Κατεύθυνση και απαρτίζονται από μαθητές ιδίου επιπέδου

ΕΙΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΑ.Λ.

Διδάσκονται τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα

ΣΧΕΔΙΟ ΓΡΑΜΜΙΚΟ - ΕΛΕΥΘΕΡΟ

Για υποψηφίους Αρχιτεκτονικής, Καλών Τεχνών, Καλλιτεχνικών Σπουδών

ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Πιστοποιημένο εξεταστικό κέντρο ECDL

ΤΜΗΜΑΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Στο Φροντιστήριό μας λειτουργούν ειδικά τμήματα για Φοιτητές όλων των Σχολών

“ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΣΤΙ ΜΟΝΟΝ
ΤΩΝ ΕΝ ΗΜΙΝ
ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΚΑΙ ΘΕΙΟΝ”
ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

Αφιερώνεται

*Σ' αυτούς που μοχθούν για τη μόρφωση της νεολαίας μας,
στους μαθητές των Σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
που τώρα αρχίζουν το ταξίδι τους στη γνώση και την επιτυχία ή το
έχουν ήδη αρχίσει και προσπαθούν...
Και ονειρεύονται...*

Φροντιστήρια
ΠΗΓΑΣΟΣ

ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΕΠΑ.Λ - ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΜΑΡΟΥΣΙ: Θέμιδος 1, Πλατεία Ηλεκτρικού Σταθμού, Τηλ.: 210 80.22.751 - 210 80.53.315

site: www.kep.gr • e-mail: pigasosl@otenet.gr

Πρόλογος

Σ' αυτό το τεύχος υπάρχουν συγκεντρωμένες χρήσιμες γνώσεις πάνω στο μάθημα των Λατινικών, απαραίτητα “εργαλεία” για κάθε φιλόδοξο μαθητή της Θεωρητικής κατεύθυνσης και οποιοδήποτε ασχολούμενο με τις κλασσικές γλώσσες.

Πιστεύουμε ότι στο βιβλίο αυτό η εποπτική και διαισθητική προσέγγιση των θεμάτων συμβαδίζει με την ακρίβεια και την αυστηρότητα, που δεν είναι αυτοσκοπός αλλά απαραίτητη προϋπόθεση για να σκεφτόμαστε και ν' απαντούμε στα προβλήματα των δύο αυτών γλωσσικών φιλολογικών μαθημάτων.

Ευχόμαστε από καρδιάς στο μεγάλο ταξίδι της γνώσης

ΠΑΝΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΝΑ ΑΝΕΒΑΙΝΕΤΕ
ΠΑΝΤΑ ΜΑΚΡΥΤΕΡΑ ΝΑ ΣΤΟΧΕΥΕΤΕ

Και ακόμη,

*σας ευχόμαστε καλή επιτυχία,
στα μαθήματα και τη Ζωή...*

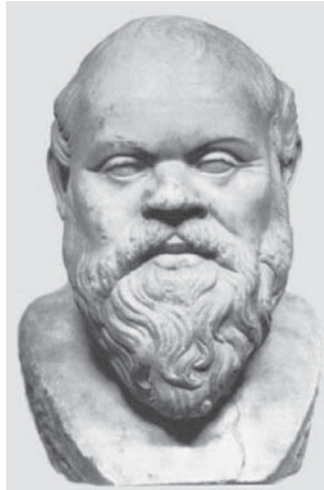
Ο διευθυντής του Φροντιστηρίου

Κώστας Λαμπρόπουλος
Φυσικός

Περιεχόμενα

ΛΑΤΙΝΙΚΑ από τον ΠΗΓΑΣΟ	5
Αιτιολογικές προτάσεις	6
Τελικές προτάσεις	6
Συμπερασματικές προτάσεις	6
Χρονικές προτάσεις	7
Υποθετικές προτάσεις	8
Εναντιωματικές προτάσεις	8
Παραχωρητικές προτάσεις	8
Παραβολικές προτάσεις	9
Αναφορικές προτάσεις	10
Πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις	11
Βουλητικές προτάσεις	11
Ενδοιαστικές προτάσεις	12
Προτάσεις του <i>quīn</i> και του <i>quominus</i>	12
Ελλειπτικά ρήματα	13

Η συγγραφή του παρόντος βιβλίου έγινε από τον υπεύθυνο της θεωρητικής κατεύθυνσης του φροντιστηρίου μας Νικόλαο Γκούμα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ (470 - 399π.Χ.)

«Τὰς δὲ ψυχὰς μαθήμασι δεῖ κοσμεῖν»

Ένας από τους σοφότερους ανθρώπους. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 470 π.Χ από τον γλύπτη Σωφρονίσκο και τη μαία Φαιναρέτη. Δοκίμασε αρχικά ν' ακολουθήσει το επάγγελμα του πατέρα του. Οι Τρεις Χάριτες, άγαλμα που σωζόταν επί Πausανία, ήταν έργο του Σωκράτη. Γρήγορα όμως αφοσιώθηκε στη φιλοσοφία για όλη του τη ζωή. Η διαλεκτική ικανότητά του, η λεπτότητά του και η πνευματική πρωτοτυπία του μαζί με τον τέλεια ηθικό χαρακτήρα του προσέλκυαν τους νέους αριστοκράτες με τους οποίους συνδεόταν. Ο Σωκράτης δεν έπαιρνε αμοιβή για τη διδασκαλία του. Στη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου αγωνίστηκε με μέγιστη ανδρεία εκπληρώνοντας το καθήκον του προς την πατρίδα. Επειδή ο Σωκράτης καταπολεμούσε τις ολέθριες θεωρίες των διαφόρων σοφιστών και κατέκρινε το καθεστώς, ονομάζοντας βλακώδη την εκλογή των αρχόντων με κυάμους, δημιούργησε πολλούς εχθρούς. Κατηγορήθηκε για ασέβεια από τους Άνυτο, Μέλιτο και Λύκωνα. Ο Σωκράτης θα μπορούσε να αποφύγει την καταδίκη αν δεχόταν ν' απολογηθεί ή αν εκλιπαρούσε τους δικαστές, όπως συνηθιζόταν τότε. Αντιθέτως, ο Σωκράτης, αγέρωχος και με θάρρος και με υπερήφανη στάση, υπεραμύνθηκε του έργου του. Αυτό ερέθισε τους δικαστές και ογδόντα απ' αυτούς, που αρχικά είχαν δώσει αθωωτική ψήφο, μετά ψήφισαν κι αυτοί υπέρ της θανατικής ποινής. Η εκτέλεση της ποινής καθυστέρησε, εξαιτίας της «θεωρίας» στη Δήλο, και ο Σωκράτης έμεινε τριάντα μέρες στη φυλακή. Αρνήθηκε να αποδράσει, ενώ μπορούσε με τη βοήθεια των φίλων του, θεωρώντας την απόδραση άτιμη πράξη. Έτσι, ήπια το κώνειο με ηρεμία και θεία έξαρση, φιλοσοφώντας ηρεμότατα μέχρι την τελευταία στιγμή. Ο διασημότερος μαθητής του, ο Πλάτων, έλεγε για τον Σωκράτη ότι ήταν «ο άριστος, ο φρονιμότετος και δικαιότετος των Ελλήνων». Ο Σωκράτης δεν έγραψε τίποτε. Όσα γνωρίζουμε γι' αυτόν προέρχονται από τα συγγράμματα του Ξενοφώντα, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη».

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

από τον

ΠΗΓΑΣΟ

... και ένας άλλος μύθος...!

ΟΙΝΩΤΡΟΣ

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια.

Ο **Οίνωτρος** ήταν ένας από τους 50 γιους του Λυκάονα, βασιλέα της Αρκαδίας, και ιδρυτής αποικίας στη σημερινή Ιταλία.

Όταν πέθανε ο Λυκάονας, άφησε διάδοχό του τον γιο του Νύκτιμο. Οι υπόλοιποι γιοι του έφυγαν ιδρύοντας και οικίζοντας νέες πόλεις, συνήθως στην Αρκαδία, δίνοντάς τους και τα ονόματά τους. Ο Οίνωτρος αποφάσισε να πάει στη σημερινή Ιταλία. Ζήτησε τη βοήθεια του αδελφού του Νύκτιμου, ο οποίος και τον βοήθησε δίνοντάς του χρήματα, άνδρες και ό,τι άλλο χρειαζόταν. Πρώτο μέρος που έφτασε ήταν η σημερινή Απουλία. Εκεί άφησε τον αδελφό του Πευκέτιο, ο οποίος οίκησε την περιοχή και της έδωσε το όνομά του. Ο Οίνωτρος συνέχισε το ταξίδι του και έφτασε στην Αυσονία, σημερινή Καλαβρία, και εγκαταστάθηκε εκεί δίνοντας το όνομά του σε ολόκληρη την περιοχή από την Καλαβρία μέχρι το Λάτιο. Σύμφωνα με τον Πausανία, ήταν η πρώτη αποστολή για εποικισμό και ίδρυση πόλεων σε βαρβαρικά εδάφη εκτός Ελλάδας.

Σύμφωνα με τους αρχαίους Ιταλούς ιστορικούς Κάτωνα και Μάρκο Τερέντιο Ρεατίνο Ουάριο, οι Σαβίνοι, αρχαίοι κάτοικοι της Ιταλίας, ήταν απόγονοι αυτών των Αρκάδων.

Παραπομπές

... [5] Οΐνωτρος δὲ ὁ τῶν παίδων νεώτατος Λυκάονι ἀρσένων Νύκτιμον τὸν ἀδελφὸν χρήματα καὶ ἄνδρας αἰτήσας ἐπεραιώθη ναυσὶν ἐς Ἰταλίαν, καὶ ἡ Οἰνωτρία χώρα τὸ ὄνομα ἔσχεν ἀπὸ Οἰνώτρου βασιλεύοντος. οὗτος ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐς ἀποικίαν στόλος πρῶτος ἐστάλη· ἀναριθμουμένῳ δὲ ἐς τὸ ἀκριβέστατον οὐδὲ ἐκ τῶν βαρβάρων οὐδένες πρότερον ἢ Οἰνωτρος ἀφίκοντο ἐς τὴν ἁλλοδαπήν.

(Πausανίου Ἑλλάδος Περιήγησις, Αρκαδικά, ΒΙΒΛ. 8.ΙΙΙ)

(ed. F. Spiro. Leipzig, Teubner. 1903)

Πηγές

- Πατριδογνωσία, ένθετο εφημερίδας Έθνος της Κυριακής, τεύχος 84, Κυριακής 21 Σεπτεμβρίου 2003.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Ο **Εὐάνδρος** ήταν σύμφωνα με τη μυθολογία Αρκάς και οικιστής του Παλλαντίνου λόφου στη Ρώμη. Ήταν γιος του Ερμή και της Θέμιδας και ζούσε στο αρχαίο Παλλαντίνο στην περιοχή της σημερινής Τρίπολης. Κάποια στιγμή αποφάσισε να φύγει και να βρει γη να ιδρύσει αποικία. Μετά από ταξίδι έφτασε στην περιοχή της σημερινής Ρώμης, όπου βρήκε Αρκάδες απόγονους του Οίνωτρου. Ο βασιλιάς των ντόπιων κατοίκων Φάυνος του επέτρεψε να εγκατασταθεί σε έναν από τους λόφους της περιοχής. Ο Εὐάνδρος ίδρυσε έναν μικρό οικισμό και έδωσε στον λόφο το όνομα της πατρίδας του ή κατά άλλους του γιου του Πάλλαντα, και τον ονόμασε Παλλαντίνο. Μάλιστα μετά από πολλά ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Αντωνίνος (138-161 μ.Χ.), αναγνωρίζοντας τη συμβολή των Αρκάδων στην ίδρυση της Ρώμης, επισκέφτηκε το Παλλάντινο της Αρκαδίας, το οποίο την εποχή εκείνη ήταν ερειπωμένο και εγκαταλελειμμένο και για να το τιμήσει το εποίκισε και το ξανάχτισε.

Κατά τη Ρωμαϊκή μυθολογία μητέρα του ήταν η νύμφη Καρμέντα και πατέρας του ο Μέρκουρι που στην ελληνική μυθολογία είναι ο Ερμής και η Θέμιδα. Κατά άλλους μητέρα του ήταν η κόρη του Λάδωνα, Νικοστράτη. Οι αρχαίοι Ρωμαίοι πίστευαν ότι ήταν αυτός που μετέφερε την Ελληνική λατρεία των θεών στην Ιταλία (π.χ. λατρεία του Πάνα, Λουπερκάλια) και αυτός που εισήγαγε το λατινικό αλφάβητο. Σύμφωνα με τον Βιργίλιο ίδρυσε το Παλλαντίνο και του έδωσε το όνομα του γιου του Πάλλαντα, διαφωνώντας με τον Πausανία. Μετά τον θάνατό του θεοποιήθηκε από τους αρχαίους Ρωμαίους.

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΕΣ	quod = επειδή quoniam = επειδή quia = επειδή cum = επειδή	Οριστική ή Υποτακτική Υποτακτική	Επιρρηματικές ή (σπαν.) Ουσιαστικές	1. Εκφέρονται με Οριστική όταν εκφράζουν αντικειμενική αιτιολογία και με Υποτακτική όταν εκφράζουν υποκειμενική αιτιολογία. 2. Ο αιτιολογικός σύνδεσμος cum εκφέρεται πάντοτε με Υποτακτική επειδή η αιτιολογία είναι το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής, λογικής διεργασίας. 3. Όταν στην Αιτιολογική πρόταση υπάρχει Υποτακτική, τηρούνται οι κανόνες της ακολουθίας των χρόνων.
ΤΕΛΙΚΕΣ	ut = για να ne = για να μη quo = για να	Υποτακτική	Επιρρηματικές	1. Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική και μάλιστα μόνο Ενεστώτα ή Παρατατικού ανάλογα με το ρήμα εξάρτησης (ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων). 2. Οι τελικές προτάσεις εισάγονται με τον τελικό σύνδεσμο quo όταν ακολουθεί Συγκριτικός βαθμός. 3. Εισάγονται με το σύνδεσμο ut, αν είναι καταφατικές, και με το σύνδεσμο ne, αν είναι αρνητικές. 4. Συχνά χρησιμοποιούνται παρενθετικά. 5. Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, επειδή στη λατινική ο σκοπός θεωρείται πάντοτε μια υποκειμενική κατάσταση.
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ	ut = ώστε	Υποτακτική	Επιρρηματικές ή Ουσιαστικές	1. Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική και μάλιστα κυρίως Ενεστώτα ή Παρατατικού ανάλογα με το ρήμα εξάρτησης (ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων). 2. Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: α) τις Επιρρηματικές και β) τις Ουσιαστικές. Στις Επιρρηματικές Συμπερασματικές προηγούνται συνήθως λέξεις που δηλώνουν: Τρόπο, π.χ. sic = έτσι ή Ποσό, π.χ. tantus = τόσος. Οι Ουσιαστικές Συμπερασματικές χρησιμεύουν: ① ως Υποκείμενο α. σε απρόσωπα ρήματα που σημαίνουν «συμβαίνει», όπως fit, accidit β. σε απρόσωπα ρήματα που σημαίνουν «προκύπτει ότι» ή «βγαίνει το συμπέρασμα» γ. σε απρόσωπα ρήματα ή εκφράσεις που σημαίνουν «απομένει» ή «υπολείπεται» δ. σε απρόσωπες εκφράσεις όπως satis est = φτάνει, tempus est = είναι καιρός, lex est = είναι νόμος, mos ή consuetudo est = είναι συνήθεια. ② ως Αντικείμενο ρημάτων που σημαίνουν «πετυχαίνω» όπως obtineo ③ ως Επεξήγηση, κυρίως σε ουδέτερα δεικτικών αντωνυμιών. 3. Εκφέρονται πάντα με Υποτακτική, επειδή στη λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται πάντοτε μια υποκειμενική κατάσταση. 4. Όταν το ρήμα της κύριας πρότασης είναι σε χρόνο ιστορικό, τότε στη Συμπερασματική πρόταση μπορεί να έχουμε Υποτακτική του Παρακειμένου όταν το αποτέλεσμα θεωρείται ως πράξη ολοκληρωμένη στο παρελθόν.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΧΡΟΝΙΚΕΣ	dum = ενώ, όσο χρόνο, μέχρι να quoad = μέχρις ότου quamdiu=όσο χρόνο postquam = αφού ubi = όταν ut = όταν simul = μόλις simulac = μόλις simulatque = μόλις cum = αφού, όταν, όσες φορές cum primum = μόλις antequam = πριν ante quam = πριν priusquam = πριν prius quam = πριν donec = μέχρι quotiescumque = όσες φορές	Οριστική ή Υποτακτική	Επιρρηματικές	1. Εκφέρονται με Οριστική όταν δηλώνουν μόνο χρόνο· εκφέρονται με Υποτακτική όταν εκτός από το χρόνο εκφράζουν κάτι το Υποκειμενικό ή κάτι το Προσδοκώμενο. 2. Ο χρονικός σύνδεσμος cum: Όταν ο χρονικός σύνδεσμος cum εκφέρεται με Οριστική, χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες: α) τον Καθαρά Χρονικό cum = όταν β) τον Επαναληπτικό cum =όσες φορές, κάθε φορά που γ) τον Αντίστροφο cum. Όταν ο χρονικός σύνδεσμος cum εκφέρεται με Οριστική Παρακειμένου και προηγείται στην κύρια πρόταση το επίρρημα vix = μόλις, τότε αυτός ο cum ονομάζεται Αντίστροφος. Ονομάζεται έτσι, επειδή η δευτερεύουσα πρόταση εκφράζει το κύριο νόημα, ενώ η κύρια το δευτερεύον. Εκφράζει ξαφνικό γεγονός· συνοδεύεται από το επίρρημα repente = ξαφνικά· εκφράζει επίσης κάτι το Υστερόχρονο. Όταν ο χρονικός σύνδεσμος cum εκφέρεται με Υποτακτική, ονομάζεται Ιστορικός ή Διηγηματικός cum= αφού, ενώ, όταν· όταν εκφέρεται με Παρατατικό εκφράζει το Σύγχρονο στο παρελθόν· όταν εκφέρεται με Υπερσυντέλικο εκφράζει το Προτερόχρονο στο παρελθόν. Ο Ιστορικός ή Διηγηματικός cum εκφέρεται με Υποτακτική επειδή εκφράζει κάτι το Υποκειμενικό· υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση· Δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους. 3. Οι χρονικές προτάσεις, που εισάγονται με τους χρονικούς συνδέσμους ubi = όταν, ut = όταν, postquam = αφού, simul = μόλις και εκφέρονται με Οριστική παρακειμένου (ή σπανιότατα υπερσυντέλικου), εκφράζουν κάτι το Προτερόχρονο. 4. Ο χρονικός σύνδεσμος dum: Όταν ο dum εκφέρεται με Οριστική Ενεστώτα (=ενώ + Παρατατικός) εκφράζει κάτι το Σύγχρονο και συγκεκριμένα μια Συνεχιζόμενη πράξη - Λατινισμός· όταν εκφέρεται με Οριστική (συνήθως Παρακειμένου) = όσο χρόνο, εκφράζει κάτι το Σύγχρονο και συγκεκριμένα Παράλληλη Διάρκεια· όταν εκφέρεται με Υποτακτική (=μέχρι να) εκφράζει προσδοκία και κάτι το Υστερόχρονο. 5. Οι χρονικές προτάσεις, που εισάγονται με το χρονικό σύνδεσμο quotiescumque (=όσες φορές, κάθε φορά που), εκφράζουν Αόριστη επανάληψη. 6. Οι χρονικές προτάσεις που εισάγονται με το χρονικό σύνδεσμο donec (= ώσπου) εκφράζουν κάτι το Υστερόχρονο.

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ	si = αν nisi = αν δεν si minus=αν όχι quodsi = αν όμως si non = αν όχι	Οριστική ή Υποτακτική	Επιρρηματικές	1. Υπόθεση Ανοικτή – Πραγματικό Υπόθεση Απώδωση si nisi si minus + Οριστ. κάθε χρόνου Οποιαδ. Έγκλ. quodsi si non Οι συνηθισμένες μορφές του είναι: si + Οριστ. Ενεστ. Οριστ. Ενεστ. (για το παρόν) si + Οριστ. Παρατ. ή Παρακ. Ορ. Παρατ. ή Παρακ. (για το παρελθόν) si + Οριστ. Μελλ. ή Συντ. Μελλ. Οριστ. Μελλ. (για το μέλλον) Όταν σε καταφατική υπόθεση αντιπαρατίθεται η αρνητική της, τότε η δεύτερη αυτή υπόθεση εισάγεται με το si non ή si minus. 2. Υπόθεση Αντίθετη προς την Πραγματικότητα - Απραγματοποίητο Υπόθεση Απώδωση α. si ή nisi + Υποτ. Παρατ. Υποτ. Παρατ. (για το παρόν) β. si ή nisi + Υποτ. Υπερσ. Υποτ. Υπερσ. (για το παρελθόν) 3. Υπόθεση Δυνατή ή Πιθανή Υπόθεση Απώδωση si ή nisi + Υποτ. Ενεστ. Υποτ. Ενεστ. (για το παρόν-μέλλον)
ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΕΣ	etsi = αν και tametsi = αν και quamquam = αν και cum = αν και licet = αν και	Οριστική Υποτακτική	Επιρρηματικές	1. Στην κύρια πρόταση υπάρχει συχνά το tamen = όμως 2. Οι Εναντιωματικές προτάσεις εκφράζουν μία πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. 3. Οι Εναντιωματικές προτάσεις εισάγονται κυρίως με το σύνδεσμο etsi και εκφέρονται με Οριστική γιατί εκφράζουν κάτι το Πραγματικό.
ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΙΚΕΣ	etiamsi=ακόμη κι αν licet = ακόμη κι αν quamvis = ακόμη κι αν ut = ακόμη κι αν	Υποτακτική ή Οριστική	Επιρρηματικές	1. Στην κύρια πρόταση υπάρχει συχνά το tamen = όμως 2. Οι Παραχωρητικές προτάσεις εκφράζουν μια υποθετική κατάσταση που, κι αν δεχθούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. 3. Οι Παραχωρητικές προτάσεις κυρίως εισάγονται με τους συνδέσμους licet, etiamsi και εκφέρονται με Υποτακτική γιατί εκφράζουν κάτι το Υποθετικό. 4. Η σύνταξη του συνδέσμου quamvis (=παρόλο που) με Οριστική, παρά τον κανόνα, είναι ποιητική και μετακλασική. Ισοδυναμεί με τον Εναντιωματικό σύνδεσμο quamquam. Προτιμάται μπροστά από επίθετα και επιρρήματα. 5. Όταν στις Παραχωρητικές προτάσεις υπάρχει Υποτακτική, τότε οι προτάσεις αυτές ακολουθούν γενικά τους κανόνες της ακολουθίας των χρόνων.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ					
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
ΠΑΡΑΒΟΛΙΚΕΣ (ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ)	atque = παρά, από	Οριστική	Επιρρηματικές	Λειτουργούν ως Β΄ όρος της σύγκρισης. Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: 1. Απλές Παραβολικές 2. Υποθετικές Παραβολικές	
	ac = παρά, από et = παρά, από			Απλές παραβολικές: Εισάγονται:	
	ut = όπως			α. με τους συνδέσμους atque, ac, et μετά από επίθετα ή επιρρήματα που δηλώνουν ισότητα, ομοιότητα και τα αντίθετά τους.	
	sicut = όπως			β. με τους συνδέσμους ut, sicut' στην κύρια πρόταση υπάρχουν συνήθως τα επιρρήματα ita = έτσι, sic = έτσι.	
	quam = όσο			Υποτακτική	γ. με το quam και επίθετα ή επιρρήματα θετικού βαθμού, και επίσης με ρήματα (προηγείται το tam)' με τα quanto, quo και επίθετα ή επιρρήματα συγκριτικού βαθμού' στην κύρια πρόταση υπάρχουν τα tanto, eo.
	quanto = όσο				Εκφέρονται πάντοτε με Οριστική, επειδή εκφράζουν κάτι το Πραγματικό.
	quo = όσο	Οι Απλές Παραβολικές προτάσεις εισάγονται κυρίως με το ut.			
	tamquam = σαν να proinde quasi = σαν να	Υποθετικές Παραβολικές: Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, επειδή εκφράζουν κάτι το Υποθετικό.			
	ut si = σαν να velut si = σαν να	Οι Υποθετικές Παραβολικές εισάγονται κυρίως με τους συνδέσμους tanquam, proinde quasi.			
	tamquam si = σαν να	Στις προτάσεις αυτές τηρείται η ακολουθία των χρόνων.			
	quasi = σαν να				
	perinde quasi = σαν να				
«Άσχολούμεθα, ίνα σχολάζωμεν» ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ					

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ	qui – quae – quod (=ο οποίος) quantus – quanta – quantum = όσος qualis – quails – quale = ο όποιος ubi = όπου unde = από όπου	Οριστική ή Υποτακτική	Ουσιαστικές ή Επιρρηματικές	1. Χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: α. Επιθετικές β. Ουσιαστικές γ. Επιρρηματικές Επιθετικές: Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: α. Προσδιοριστικές β. Προσθετικές Οι προσδιοριστικές εκφέρονται με Οριστική όταν εκφράζουν κάτι το Πραγματικό· εκφέρονται με Υποτακτική όταν εκφράζουν: 1. κάτι το Απραγματοποίητο, 2. κάτι το Δυνατό ή Πιθανό, 3. όταν υπάρχει έλξη έγκλισης, 4. όταν υπάρχει πλάγιος λόγος. Οι προσθετικές εισάγονται με το quod (πράγμα που) και συνήθως εκφέρονται με οριστική. Ουσιαστικές: Εκφέρονται με Οριστική όταν εκφράζουν κάτι το Πραγματικό· εκφέρονται με Υποτακτική όταν υπάρχει Πλάγιος Λόγος. Επιρρηματικές: Χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες: 1. Αναφορικές Τελικές (Υποτακτική) 2. Αναφορικές Συμπερασματικές (Υποτακτική) 3. Αναφορικές Αιτιολογικές (κυρίως Οριστική) 4. Αναφορικές Υποθετικές (κυρίως Οριστική) 5. Αναφορικές Εναντιωματικές- Παραχωρητικές (κυρίως Οριστική). 2. Όταν οι Αναφορικές προτάσεις εκφέρονται με Υποτακτική, τηρείται η ακολουθία των χρόνων.
«Τοὺς ἀπαιδεύτους μόνη τῇ μορφῇ τῶν θηρίων διαφέρειν» ΚΛΕΑΝΘΗΣ Στωικός φιλόσοφος (331-232 π.Χ.)				

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ	-ne = μήπως num = μήπως nonne = μήπως δεν utrum... an = αν... ή utrum... ne = αν... ή quis = ποιος quantus = πόσος ubi = πού quando = πότε cur = γιατί	Υποτακτική	Ουσιαστικές	- Όταν οι Πλάγιες ερωτήσεις εισάγονται με ερωτηματικά μόρια εκφράζουν ολική άγνοια και διακρίνονται σε απλές και διμελείς. - Όταν οι Πλάγιες ερωτήσεις εισάγονται με Ερωτηματικές και Αναφορικές Αντωνυμίες και Επιρρήματα εκφράζουν μερική άγνοια. - Στις προτάσεις αυτές τηρείται πάντοτε η ακολουθία των χρόνων. - Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. - Εξαρθρώνονται από ρήματα που σημαίνουν: ρωτώ, λέω, ξέρω, δοκιμάζω. - Πλάγιες ερωτήσεις εισάγονται και με το si μετά από ρήματα που σημαίνουν αναμένω, προσπαθώ. - Επίσης εισάγονται με το an (an non) μετά τα ρήματα: haud scio και nescio =αγνοώ, dubito = αμφιβάλλω, incertum est = είναι αβέβαιο.
ΒΟΥΛΗΤΙΚΕΣ	ut = να ne = να μη quominus = να	Υποτακτική	Ουσιαστικές	- Εκφέρονται πάντα με Υποτακτική και μάλιστα μόνο Ενεστώτα ή Παρατατικού ανάλογα με το ρήμα εξάρτησης (ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων). - Ισοδυναμούν με το τελικό απαρέμφατο. - Εξαρθρώνονται από ρήματα που σημαίνουν: θέλω, διατάζω, προτρέπω, ζητώ, παρακαλώ, πείθω, αποφασίζω, επιτρέπω, φροντίζω και τα όμοια. - Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό τους είναι απλώς επιθυμητό.
«Πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται» ΠΛΑΤΩΝ				

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ				
	ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ	ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΕΙΝΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΝΔΟΙΑΣΤΙΚΕΣ	ne = μήπως ne non = μήπως δεν ut = μήπως δεν	Υποτακτική	Ουσιαστικές	- Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική και μάλιστα (συνήθως) Ενεστώτα ή Παρατατικού ανάλογα με το ρήμα της εξάρτησης. Έχουν ιδιόμορφη ακολουθία των χρόνων. - Εισάγονται κυρίως με το ne και χρησιμεύουν ως Αντικείμενο του ρήματος timeo (= φοβάμαι). - Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, επειδή το περιεχόμενό τους αφορά κάτι το ενδεχόμενο ή πιθανό.
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ QUIN ΚΑΙ ΤΟΥ QUOMINUS	quominus = να quin = ότι	Υποτακτική	Ουσιαστικές	- Από ρήματα που σημαίνουν «εμποδίζω» ή «αρνούμαι» εξαρτώνται Ουσιαστικές προτάσεις που εισάγονται με το quominus (= να) ή το ne (= να), ανάλογα με το ρήμα. Όταν τα ρήματα αυτά συνοδεύονται από άρνηση, συχνά (και πάλι ανάλογα με το ρήμα) οι σύνδεσμοι quominus και ne αντικαθίστανται από το quin (=να). Προτάσεις του quominus και quin ακολουθούν και μετά από εκφράσεις όπως: per me stat quominus (= χάρη σε μένα δεν), non multum abest quin (= λίγο λείπει να), facere non possum quin (= δεν μπορώ να μη). Τέλος, προτάσεις του quin ακολουθούν μετά από ρήματα ή εκφράσεις που σημαίνουν «δεν αμφιβάλλω (ότι)», όπως non dubito quin, non est dubium quin. - Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική και μάλιστα (συνήθως) Ενεστώτα ή Παρατατικού ανάλογα με το ρήμα εξάρτησης. - Προτάσεις του quominus χρησιμεύουν κυρίως ως Αντικείμενο του ρήματος deterreo (= αποθαρρύνω). - Οι προτάσεις του quin χρησιμεύουν κυρίως ως Αντικείμενο του ρήματος non dubito (=δεν αμφιβάλλω). - Εκφέρονται πάντοτε με Υποτακτική, επειδή το περιεχόμενό τους εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας πρότασης.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ		
memini – meminisse = θυμάμαι		
ΟΡΙΣΤΙΚΗ		
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΤ. ΜΕΛΛ.
memini meministi meminit meminimus meministis meminerunt (-ere)	memireram memineras meminerat memineramus memineratis meminerant	meminero memineris meminerit meminerimus memineritis meminerint
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ		
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΑΠΑΡ. ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ
meminerim memineris meminerit meminerimus memineritis meminerint	meminissem meminisses meminisset meminissemus meminissetis meminissent	meminisse
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ		
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο ρήμα memini Προστακτική Ενεστώτα δεν υπάρχει αναπληρώνεται από την Προστακτική του Μέλλοντα.		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
β' εν. (memento) β' πλ. (mementote)		memento mementote

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

inquam = λέγω			
ΟΡΙΣΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
inquam (inquo) (inquo) inquis inquit inquimus (inquitis) inquiunt	----- ----- inquirebat ----- ----- -----	----- inquires inquiet ----- ----- -----	(inqui) inquisti inquit ----- ----- -----
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		ΜΕΛΛΟΝΤΑ
----- ----- (inquit) ----- ----- -----	----- (inque) ----- ----- ----- -----		----- (inquito) ----- ----- ----- -----
	ΜΕΤΟΧΗ		
	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		
	(inquiens)		
aio = λέγω			
ΟΡΙΣΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	
aio ais ait ----- ----- aiunt	aiebam - aibam aiebas - aibas aiebat - aibat aiebamus - aibamus aiebatis - aibatis aiebant - aibant	----- (aisti) ait ----- ----- (aierunt)	
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	
----- (aia) (aiat) ----- ----- (aiant)		----- ----- (aieret) ----- ----- (aierent)	
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	
ai	aie	aiens	

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

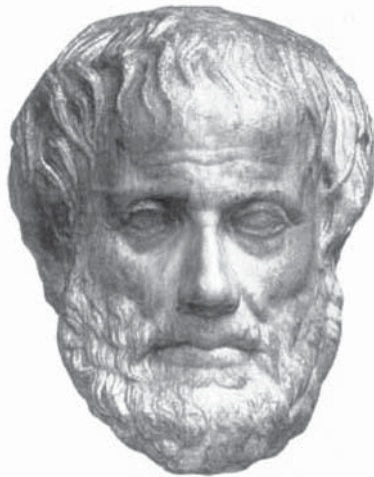
Quaeso-_____ - _____ - quaesere = παρακαλώ			
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ		
	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ		
	quaeso ----- ----- quaesumus ----- -----		
ave = χαίρε			
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΠΑΡ. ΕΝΕΣΤΩΤΑ	
β' εν. ave - have β' πλ. avete - havete	aveto - haveto	avere - havere	
nequeo – nequīvi (nequīi) - _____ -nequire4 = δεν μπορώ			
ΟΡΙΣΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	
nequeo (nequis) nequit (nequimus) nequitis nequeunt	nequibam ----- nequibat ----- ----- nequibant	nequibo ----- ----- ----- ----- (nequibunt)	
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΤΕΛ. ΜΕΛΛ.	
nequīvi (-ii) nequisti nequīvit (nequīit) ----- ----- nequiverunt	----- ----- nequiverat (nequierat) ----- ----- nequiverant - nequierant	nequivero (nequiero) ----- nequiverit ----- ----- -----	
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ			
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ
nequeam nequeas nequeat nequeamus nequeatis nequeant	(nequirem) ----- (nequiret) (nequiremus) ----- (nequirent)	(nequiverim) ----- nequiverit (nequierit) ----- ----- nequiverit (nequierint)	----- ----- nequivisset (nequisset) ----- ----- nequivissent-nequissent
ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ			ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ
nequire	nequivisse - nequisse		nequiens, γεν. nequeuntis

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

coepi - coepisse = ἀρχισα		
ΚΑΝΟΝΑΣ: Στο ρήμα coepi – coepisse οι χρόνοι που δεν υπάρχουν αναπληρώνονται από το συνώνυμο ρήμα incipio – incepi – inceptum – incipere3 = αρχίζω.		
ΟΡΙΣΤΙΚΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
incipio incipis incipit incipimus incipitis incipiunt	incipiebam incipiebas incipiebat incipiebamus incipiebatis incipiebant	incipiam incipies incipiet incipiemus incipietis incipient
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	ΣΥΝΤ. ΜΕΛΛ.
coepi coepisti coepit coepimus coepistis coeperunt (-ere)	coeperam coeperas coeperat coeperamus coeperatis coeperant	coepero coeperis coeperit coeperimus coeperitis coeperint
ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ
incipiam incipias incipiat incipiamus incipiatis incipiant	inciperem inciperes inciperet inciperemus inciperetis inciperent	coepturus-a-um sim " sis " sit coepturi-ae-a simus " sitis " sint
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ
coeperim coeperis coeperit coeperimus coeperitis coeperint		coepissem coepisses coepisset coepissemus coepissetis coepissent
ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	
incipere incipite	incipito incipito incipitote incipiunto	

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΗΓΑΣΟΣ

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
incipere	coepturum – am – um esse coepturos – as – a esse	coepisse
ΜΕΤΟΧΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
incipiens	coepturus – a – um	coeptus – a – um (Μ.Φ.)
ΓΕΡΟΥΝΔΙΟ		ΣΟΥΠΙΝΟ
incipiendi incipiendo incipiendum incipiendo		(coeptum) (coeptu)
Πάρε Πήγασο... Πάρε ψηλά... Πάρε δυνατά... Πάρε Πανεπιστήμιο...!		

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (384 - 332π.Χ.)

«Ὅπου ἄμιλλα καὶ νίκη ἐστί»

Ο τελειωτής της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Γεννήθηκε στα Στάγειρα της Μακεδονίας. Σε ηλικία 18 ετών ήρθε στην Αθήνα και φοίτησε στη σχολή του Πλάτωνα, την Ακαδημία. Εκεί μαθήτευσε για πάνω από 20 χρόνια. Σπούδασε την πλατωνική φιλοσοφία και θεμελίωσε και τη δική του φιλοσοφία. Το 342 τον κάλεσε ο Φίλιππος, ο βασιλιάς της Μακεδονίας, και ανέλαβε την εκπαίδευση του 13ετούς τότε Αλεξάνδρου. Επέστρεψε στην Αθήνα το 335. Ίδρυσε δική του Σχολή, την οποία οργάνωσε στα πρότυπα της Ακαδημίας. Σε αντίθεση με τον ιδεαλιστή Πλάτωνα ο Αριστοτέλης υπήρξε ο ιδρυτής του θετικισμού και δημιουργός της επιστήμης της Λογικής, της Ψυχολογίας, της Ρητορικής, της Φυσικής και της Μεταφυσικής. Υπήρξε πρωτοφανής διάνοια και προκαλεί κατάπληξη η εργατικότητα του και ο πλούτος των γνώσεών του. Η μεγαλοφυΐα του κίνησε το φθόνο των σύγχρονών του Αθηναίων φιλοσόφων και μη, οι οποίοι τον κατασυκοφάντησαν και τον εξύβρισαν. Ευτυχώς όμως πρόλαβε να φύγει από την Αθήνα, κουρασμένος όμως και αηδιασμένος από τον πόλεμο που του έκαναν, κυρίως μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου. Κατέφυγε στη Χαλκίδα όπου και πέθανε, αυτοεξόριστος και πικραμένος. Μεταφέρθηκε και τάφηκε στη γενέτειρά του, στα Στάγειρα, όπου οι συμπολίτες του ανήγειραν βωμό, κοντά στον οποίον οι αρχές της πόλης πήγαιναν να συσκεφθούν. Επίσης όρισαν ετήσια «Αριστοτέλειον εορτήν» προς τιμή του.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

* Διευθυντής Σπουδών

Λαμπρόπουλος Κώστας

* Υπεύθυνος Σπουδών Θεωρητικής Κατεύθυνσης

Γκούμας Νίκος - Φιλόλογος

(πρώην Διευθυντής των κεντρικών φροντιστηρίων ΠΑΙΔΕΙΑ,
αποκλειστικά Θεωρητικής Κατεύθυνσης)

Για οποιαδήποτε πληροφορία μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας

Θέμιδος 1, Μαρούσι
Πλατεία ηλεκτρικού σταθμού

t 210 80.22.751
210 80.53.315

s www.kep.gr
m epigasos@otenet.gr

Θέμιδος 1, Μαρούσι
Πλατεία ηλεκτρικού σταθμού

t 210 80.22.751
210 80.53.315

s www.kep.gr
m epigasos@otenet.gr